

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'AFER SACCO I VANZETTI

L'afar Sacco i Vanzetti, que avui interessa a tots els homes de bona voluntat, que avui apassiona al món, es remonta a uns sis anys enrera.

Veus aquí els fets: en abril de 1921, Nicolau Sacco i Bartomeu Vanzetti, dos anarquistes italians emigrats als Estats Units i residents a Massachussets, foren acusats d'haver assassinat i robat el comptable Parmenter i el seu ajudant, quan aquests es dirigien a una fàbrica de sabates per a posar pau entre els obrers.

L'auto de què es serviren per a fugir, havia estat, però, massa vist per molta gent. Quan, dos dies més tard, els italians es presentaren al garatge en cerca del auto identificat, foren detinguts i acusats de l'assassinat.

Sacco i Vanzetti foren jutjats el juny de 1921, o sigui dos mesos després de l'atemptat. Després de l'audiència de varis testimonis, alguns dels quals foren terriblement convincents, els dos italians foren reconeguts culpables per unanimitat del Jurat. Tal veredicte significava la pena de mort. Restaven, però, les vies de recurs que anaven seguint-se successivament,

car gran part de l'opinió, impressionada per les denegacions persistents dels acusats i considerant que els testimonis presentats per l'acusació no eren definitius, començava a interessar-se apassionadament en aquest procés.

Els tràmits de revisió duraren uns quants

Fuller acabava dient que tots els medis dilatoris empleats des de feia set anys no havien fet més que facilitar les temptatives per a intimidar els testimonis i els finats, a mida que passava el temps, i per augmentar la possibilitat d'errors i de confusions.

tirant dues bombes al Metro de Nova York, una altra en una església de Filadèlfia i una altra davant la casa del batlle de Baltimore.

A tot arreu del món s'han celebrat manifestacions per a demanar l'indult de Sacco i Vanzetti.

A aquestes manifestacions cal afegir-hi la nostra, la dels homes de LA CAMPANA DE GRACIA!

Les destroces causades per la bomba del Metro de Nova York

La presó de Boston, on foren tancats Sacco i Vanzetti

Res, doncs, podia oposar-se a l'electrocució de Sacco i Vanzetti.

Aquest propòsit que es féu públic de seguida, ha causat una gran impressió a tot el món.

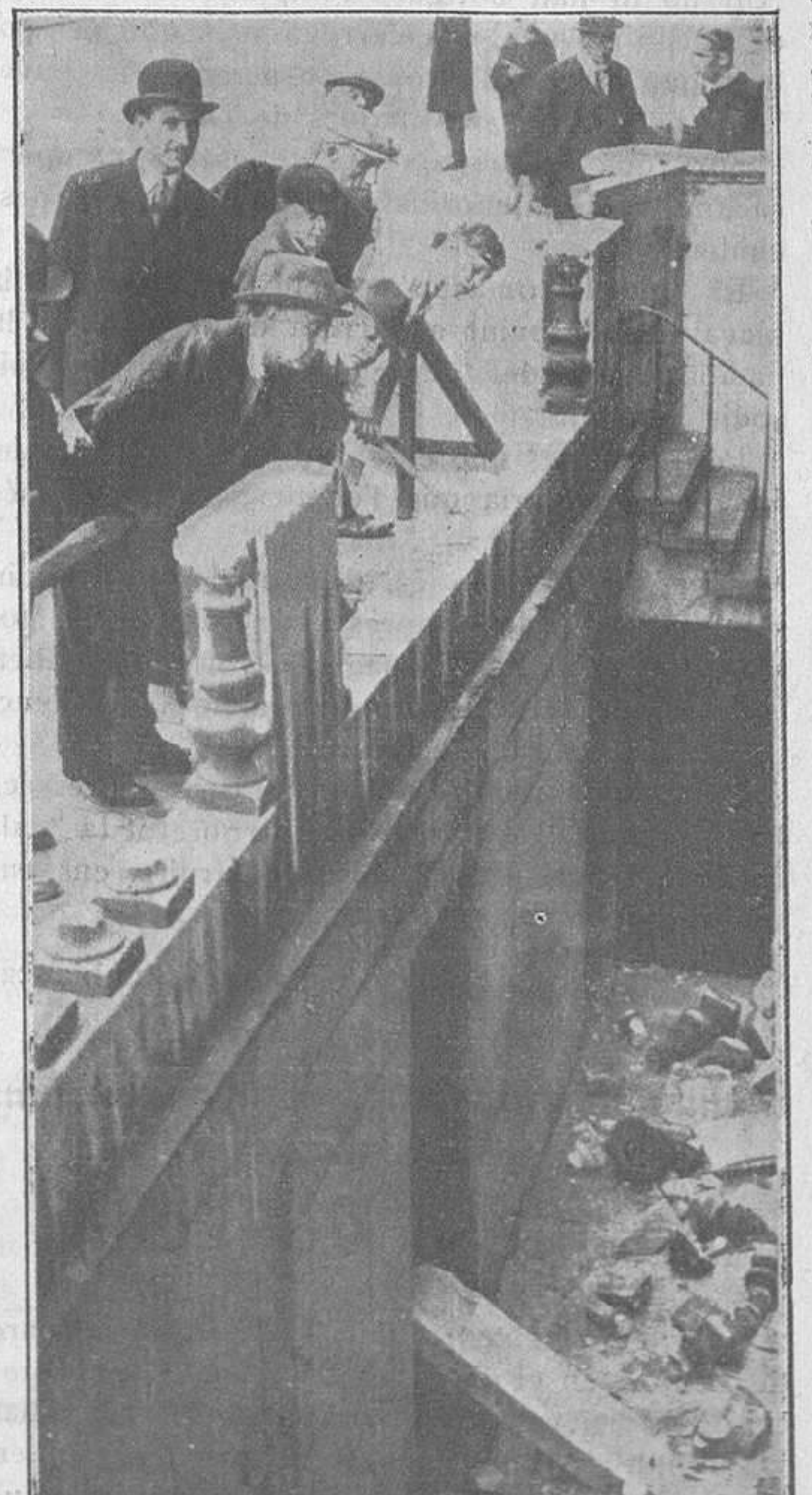
Una manifestació a Nova York demanant l'indult de Sacco i Vanzetti i amenaçant amb la vaga

La sensibilitat mundial, sense distinció de classes ni de color polític, s'ha revoltat contra aquest fet. L'execució d'una condemna a mort set anys després de celebrada la vista!

Aquesta emoció ha pres el caràcter de representativa entre els agrupaments anàrquics, que han protestat contra l'acord del governador Fuller.

La mort de Sacco i Vanzetti

Ja entrat en màquina aquest número, ens enterem de què Sacco i Vanzetti han estat electrocutats.

Com quedà la balustrada de l'ambaixada dels Estats Units a Londres, després d'una manifestació

Vanzetti i Sacco en el moment de la seva detenció

La reducció dels efectius aliats

Hom discuteix vivament a la Premsa europea la reducció dels efectius aliats, els quals, en virtut del tractat de Versalles ocupen la regió del Rin.

Hi ha actualment a Alemanya uns 60.000 soldats aliats, 50.000 d'ells francesos i els altres anglesos i belgues.

D'acord amb l'esperit de Locarno, els anglesos són partidaris d'una forta reducció d'aquests contingents.

França, però, més veïna d'Alemanya que la seva afiliada, no es sent encara gaire segura i no creu que hagin, per ara, de retirar-se del Rin més de 5.000 homes.

Retirar-ne 5.000 no és retirar-ne cap, responen de Londres.

Els alemanys, per la seva part, pregunten per què se'ls va admetre al si de la Societat de Nacions, si no se'ls havia de tractar en un peu d'igualtat amb els altres pobles.

La qüestió és greu i d'una solució molt difícil.

El dret d'Alemanya a la reducció, més que a la reducció de contingents, a l'evacuació total del territori, és indiscutible.

Però el dret de França a la seguretat no es pot negar tampoc.

Són dos interessos contraposats que s'han d'harmonitzar.

Si Alemanya i Anglaterra donen a França garantia, no creiem que aquesta s'entosudeixi en oposar-se a la reducció.

L'ESTIU EIG

Creieu que els estiuers se'n van a fora a distreure's, a esbargir-se, a airejar l'esperit i els pulmons, a descansar de llurs fatigues, a fer salut?

No. La majoria surten de casa i se'n van de viatge només per a molestar els amics.

Si l'estiu eug no tingués aquest atractiu moral, aquest punt d'agredolç tan seu, la majoria dels estiuers es matarien les puces a casa.

Però, com podríem fer la guitza a les nostres relacions, si no anàvem una temporada a badallar d'avoriment a Montmeló o a Matadepera?

Sembla que a descansar hi haurien d'anar els que treballen.

Doncs, no senyor. Hi van les dones que no fan res, els mandres que tot l'any s'aixequen a les dotze.

Hi haurien aquests d'anar i no tornar. Tots ens en alegraríem. La ciutat i la societat perdrien molt poc.

Als pobles els estiuers no fan més que nosa. No gasten, perquè la majoria han anat a estalviar, a fondre greix i a fer penitència.

Els caps de casa envien la tribu familiar a pagès—les filles, la costella—per a poder respirar lliurement ací.

A Barcelona, amb diners i amb una amigueta guapa i sense família, es passa l'estiu colosalment.

La "parienta" no enfarfega. Les filles, al camp, van amb espadenyes i no us arruïnen. Allí no hi han botigues temptadores, s'afarten de cols i no són una càrrega més que pel pobret que els ha d'arrossegar per aquests envellats i aquestes festes majors de Déu.

Sort que també això té les seves compensacions i els "tenorios" del poble no es descuiden.

El "charlestón que comença en mig de la plaça, acaba sovint a darrera de la plaça. I hi ha fonts i pinedes, que en podrien contar d'episodis xirois...

Però val més que en servin el secret amable. Llavors semblaria que l'estiu eug és d'allò més divertit.

I no, no. No ho és, diguin el que vulguin els fondistes i les empreses de banys. Els pobles, són ensopits. El pagès és brut, analfabet. El sol cau del cel com un càstig i el silenci de la contrada us aclapara.

I ni poden menjar melons, raïms i préssecs bons, perquè el terrassà estima sobretot la "calderilla", i per adinerar els seus fruits, ens envia els millors a Barcelona.

Angel Samblancat

Infantesa de Lenin

Vaig fer coneixença amb J. N. Uljanov (pare de Lenin), en el decurs de l'any 1870, amb motiu de la visita que féu, poc temps després d'haver rebut el lloc d'inspector d'ensenyament en la regió de Simbirska, a l'escola on jo estudiava. Un desig irreprimible em mou a dir unes quantes paraules relatives a aquest home eminent i honorable, pare del guia del proletariat mundial.

J. N. Uljanov era un home molt amable i de bon cor. Amb raó hom l'anomenava, a Simbirska, pare de la instrucció, car tan sols gràcies a ell rebé claredat de juí aquella petita nació, la qual era esclavitzada per l'imperialisme tsarista. Quan Uljanov fou destinat a Simbirska, en aital regió no hi havia més que unes escasses escoles, totes en poder d'acabalats propietaris, i les quals es trobaven en un estat verament horrorós. Les dites escoles eren instal·lades en senzilles i rònegues cases de pagès, en mig de porcells, vedells, bous i altres bèsties i animals propis del ram agrícola. Hi feien de mestres, en aquelles escoles, empleats de l'Estat, ço és, oficials i sub-oficials (embriacs en llur major part), policies i clergues. Ja podeu imaginar-vos quina mena de llum donaven als habitants aquella llei de "mestres"! Els propietaris havien creat les tals escoles únicament amb el fi de que els preparessin bons escriptors, comptadors, tenedors de llibres, clergues i policies. Resultava que els mateixos pagesos no volien que llurs fills (car les noies no s'instruïen gens ni mica) estudiessin, ja que tenien el convenciment més absolut de que "el qui sabia de lletra era un murri".

J. N. Uljanov començà molt altrament a organitzar el treball escolar. En comptes de murris, portà a les escoles nous i veritables mestres. Convocà la primera conferència instructiva regional en tota la Rússia. Ell mateix instruïa personalment en algunes escoles, i gràcies als seus constants esforços, treballs i demandes, nasqueren en la regió de Simbirska unes 500 noves escoles, poc més o menys.

En vida fou sempre un home molt modest i conscient, veritable amic dels treballadors. Per això tots els seus fills eren revolucionaris: a més del famós Lenin, tots els russos coneixen dues velles i actives comunistes, germanes d'aquest, Anna i Maria, i el germà gran Alexandre, qui fou mort arran de l'atemptat contra l'emperador Alexandre II.

J. N. Uljanov també era home revolucionari, i per aquest motiu hom el menyspreava, dificultant-li la seva tasca i classificant-lo desfavorablement, i, àdhuc, després de vint-i-cinc anys de treball, hom el retribuïa amb un sou força inferior al que lògicament li pertocava. Heus aquí qui era el pare de Lenin. Durant la primavera de l'any 1876, vaig fer coneixença amb aquest, el qual era el tercer fill de la família d'Uljanov. Llavors Vladimir (Nom de Lenin) tenia sis anys (nasqué l'any 1870). Però, a despit d'ésser tan jove, ja podia llegir i ensems era tan seriós, que deia al seu pare que volia anar a aprendre amb el mateix professor que instruïa els seus germans majors, Alexandre i Anna, el quals ja estudiaven en una escola. En començar la tardor del mateix any, Uljanov em proposà d'instruir Vladimir en el seu pis. Recordo encara que la mainadera el duia als braços, embolicat amb una vanoveta de nen. Però més endavant, instruint el altre fill d'Uljanov, vaig saber que tots aquests esdevenien prematurament conscients i estudiosos, gràcies a la bona educació de llurs pares. Per consegüent, no havia d'admirar-me d'instruir un nen de sis anys. Em recordo molt bé de les meves primeres impressions referents a les lliçons donades a Vladimir. En mig de l'habitació hi havia una petita taula, davant la qual, quan jo arribava, ja seia Vladimir amb llibres, llibretes i un tauler per a escriure. Anava aïllat amb una vesta i ornaments de color de rosa. En el seu cap, a guisa de gorra, duïa una su-

perba mata de cabells rinxolats, una mica castanyans, els quals li queien a rulls, exornant-lo damunt del seu petit front rosat. El seu llavi superior era un xic sortit endavant, sà i robust. Els seus ulls eren quelcom bruns, quasi del mateix color dels cabells, i miraven amb goig i delit. Tot això li donava un aspecte molt seriós, poc adient amb la seva tendra edat.

Durant les lliçons estava sempre molt atent, res no el distrèia, i comprenia de seguida tota explicació, talment com si ja n'estigués assabentat. La seva memòria era tan bona, que no necessitava mai que hom li repetís cap aclaració. Bons i capaços eren també els altres fills d'Uljanov, però Vladimir semblava ésser més fort, tant pertocant al cos com a la capacitat mental.

Finalment, la seva seriositat i comprensió va esdevenir àdhuc per a mi un xic sospitosa. Vaig creure que tal vegada els seus pares volien fer-lo progressar massa, o que la meua presència li era molestosa. Però una vegada, durant la lliçó, es burlava de la meua manera de parlar lenta, quasi per síl·labes, a la qual m'havia acostumat ensenyant en l'escola "cuvasa", a fi de que els estudiants d'altres nacions s'habituessin a la justa expressió de les paraules russes. Llavors em vaig convèncer de que el era lliure de tota influència aliena, que tenia un caràcter vigorós i ple de confiança amb ell mateix, i que si era seriós, ho era només a conseqüència de la seva precoc maduritat. Car sempre que l'oïa, podia remarcar com era amatent i oportú a ajustar-se a tota conversació, qualsevol que fos el seu caràcter. Així, doncs, ell obrava segons la seva pròpia regla: si calia aprendre, aprenia; si calia jugar, jugava.

Arribà l'hivern. Els carrers coberts de fang dificultaven les meves visites a Uljanov, car jo vivia a un lloc molt apartat de la ciutat. J. N. Uljanov, comprenent tot això i no volent molestar-me, em cercà altres lliçons retribuïdes i més oportunes per a mi, i Vladimir començà a instruir-lo un altre mestre, al qual visitava ell mateix. La darrera vegada que vaig veure Vladimir, era un noi de dotze anys. Vaig trobar-lo pel carrer, amb els entriquets de pescar a les mans. Anava de pressa, tenia por de fer tard, i, demanant-me que el perdonés, s'allunyà corrents. Qui podia imaginar, llavors, que aquell minyó tan modest i seriós seria el director de la revolució proletària més important del món?

V. A. KLASNIKOR
Per la trad. J. Canet.

MONTCADA

A l'època medieval, en un turó isolat al Nord de Barcelona, s'alçaven les ferrenyes torres del castell dels Montcada.

Allà tenien la seva regia mansió aquells barons il·lustres que feien cruïrir les terres que trepitjaven i que amb llur presència espaordien l'enemic. El seu nom, lligat a la nostra història amb vincles gloriosos, devingué famós temut entre els seus coetanis.

Dalt de tot del turó, una ermita beneïda l'ampla planúria del Vallès, i un fill de platí s'esmunyia mansoi pels seus peus...

Passaren centúries, i extingida que fou la baronia dels Montcada, el castell ert i solitari va caure enderrocat entre mig de les devastacions que causà a casa nostra la guerra de la successió, i no va quedar-ne res més que una carcassa, cendres del que fou.

El poble, de mica en mica més agosarat, anà furgant pel turó. De cada cova misteriosa en bastia una llegenda. De les runes del castell, de les torres vetustes, en bastia les llars.

L'enginy humà veié que d'aquella muntanya històrica podia fer-ne quelcom d'industrialment profitós. Era massa bona i l'home és prou golafre per a no aprofitar aquest llamí. I començà a esgarrapar-li despietadament les entranyes per heur'n la matèria evaluada.

Suara han escapçat el turó i n'han tret l'ermita que els feia nosa. I amb aquesta ermita es dissol el darrer vestigi d'un nom gloriós, d'un nom evocador de passades gestes. I el pobre riu, ha estat eixarreit de pauira...

Dia vindrà, no massa llunyà, ai, las!, que en passar amb els nostres néts per una planura a l'entrada de la comarca vallesana, els ensenyarem una fita al bell mig, que dirà: "Ací foren emplaçats el turó i el castell dels Montcada, dels quals parla la història".

I els nostres néts ens miraran amb un esguard que serà un reny a la nostra apatia, a la nostra inèpcia de rebel·lió davant de coses tan funestes com aquesta.

Pobre turó de Montcada! Infeliços de nosaltres que no t'hem sabut respectar!

Pere M. Píera

ELS REPUBLICANS

Amb la gran calor que us fa perdre l'esma i asseca el cervell de la gent d'empenta; amb l'ensopiment que a tot arreu regna, que ni s'ou un crit ni es tira una pedra; no és pas calma tot, encara que ho sembla, car hi ha gent que es mou i actua i fresseja i com qui res fa sembla que s'entrena per quan vingui el temps, que tots els temps vénen, d'actuar de nou, d'aixecar bandera, de moure un partit de fer força gresca, perquè l'opinió deixi una miqueta fa son que ha agafat i es trobi desperta. Que qui és que es mou? Que qui és que fresseja? No cal dir-ho pas; ho porta la premsa: una nova avui, demà una noteta, un avis més tard d'actes o de festes amb el programet a l'entrada impresa... Que qui es mou, dieu? No és cosa secreta; són els radicals, els que van seguint les doctrines fermes d'aquest capítol de "làbia" superba, que uns dies tingué les masses obreres totes dintre el puny i ara, ré, es passeja com un potentat dels que gasten flema, rumbejant content una panxa immensa... Els radicals són gent bé prou inquieta, que no es pot estar badant com un ensa, i veient venir uns dies molt negres un Terci ha muntat d'aquells de primera. Doncs sí, els radicals es mouen, es venen i van fent-se forts en curses diverses; els de Ripollet se'n van a Cervera; els de Montmeló pugen al Montnegre; els de Llavorsí aniran a Berga i els d'Hospitalet penso que a Figueres. Ací un vi d'honor, allà una "verbena", sardanes ençà, més lluny, cançons velles de les d'en Clavé, que fou un gran mestre. Tot està dormit, tot mort talment sembla... Sort que els radicals encara es remenen!

Flok

La festa major de Gràcia

LA PLAÇA DE RIUS I TAULET

Per coronar els èxits obtinguts en tots els actes organitzats amb motiu de la festa major, la Comissió, tenint en compte les necessitats de moltes famílies i volent minvar en ço que sigui possible, ha tingut a bé repartir, tal com anunciava en el programa, un cert nombre de Bons de pa, carn i arròs.

El repartiment tindrà lloc demà, diumenge, dia 28 d'agost, de deu a dotze del matí, a l'històric Campanar de Gràcia.

La Comissió que formen els senyors J. Arolas, J. Arrese, J. Mumbrú, A. Sanz; B. Arolas; R. Seall, E. Montserrat, A. Calsina i G. Laborda, dona les gràcies a tots els qui han contribuït a donar més brillantor a les festes, esperant que l'any que ve continuaran aportant llur esforç.

EL BON PASTOR

Aquest poble és molt incrèdul.
—Oh, el poble rai! Mentre no ho siguin vos-
tès, els rics, quan els hi demano diners per al
campanar!

S'HAN DE FER ECONOMIES

—Noi, cada vegada va tot més car! Des de
demà rebaixaré el jornal als meus treballa-
dors.

LES NOVEL·LES DE LA VIDA

Una modisteta que arriba a multimilionària

D'un diari de Londres del passat dia 15, festa de la Mare de Déu d'agost, si no ens equivoquem, copiem la història de Miss Thomas. La història de Miss Thomas resulta un conte de fades en el que encara no hagi posat les seves pecadores mans el senyor Folch i Torres (J. M.).

Miss Thomas és una ex-oficiala d'un taller de modes de Regent Street, i que ara, com qui no diu res!, viu en un magnífic palau a la Costa Blava que es féu construir el famós emperador del Sahara, Santiago Lebaudy.

Miss Thomas, quan tenia disset anys i treballava de modista, es passava el dia cantant. El director del taller, un entès aficionat al "bel canto", meravellat de la puresa i extensió de la veu de miss Thomas, li pagà els estudis. I fa dos anys, la modisteta es presentà al públic en un gran concert celebrat a l'"Aeolian Hall", de Londres.

Als pocs mesos es convertia en una de les cantants predilectes del públic de concerts de Londres.

A finals de l'hivern passat anà a Londres un riquíssim banquer nordamericà, el comodor L. D. Beaumont.

Assistí una tarda a un concert, sentí cantar miss Thomas i s'enamorà perdudament d'ella.

Ella li digué que era honesta i que no podia escoltar paraules que no fossin honorades, i ell acabà demanant la mà de l'ex-modisteta i casant-s'hi. Entre els presents de boda que li féu, hi havia un collar de perles valorat en 125.000 dòlars.

Els nous casats anaren a París i en començar la primavera passaren a Niça. A Niça s'assabentaren de què el cèlebre palau de l'emperador del Sahara, que aquest es féu construir a Antibes (Costa Blava), estava en venda.

L'ex-modisteta manifestà al seu marit desitjos d'adquirir-lo, i com ell—segons diuen—no sap negar-li res, el comprà, pagant-ne 25.000.000 de francs.

I heus ací com l'ex-modisteta londinenca viu avui voltada del luxe i el confort més envejables, a la més sumptuosa "villa" de la Costa Blava, entre prínceps i multimilionaris.

Un rival de Voronoff

Per T. S. F.

Londres, 15.—Ha retornat de les Indies el baró Gagern, explorador i viatger científic, i ha començat a donar una sèrie de conferències en les que explica el resultat de les seves exploracions.

En la primera d'aquestes conferències ha manifestat el baró de Gagern que durant la seva estada a la cort del maharadjah de Deshaipur, ha descobert una planta de propietats extraordinàries, i a la que es pot denominar veritablement l'arbre de la vida.

El sobirà indostànic cridà l'atenció del savi europeu parlant-li de les qualitats excepcionals d'una planta anomenada pels indígenes lucutata, la qual pot retornar la joventut, no sols a les bèsties, sinó també a les persones.

Per a demostrar la veritat d'aquestes afirmacions, el maharadjah digué a l'explorador que si els elefants indostànics viuen molt més temps en llibertat que captius, s'ha d'atribuir

principalment a què, durant la seva vida errant per la selva, poden alimentar-se amb l'herba lucutata.

El maharadjah ha pogut acoblar vèries observacions que demostren l'exactitud de la seva teoria.

Digué que el més vell dels elefants de Deshaipur, quan s'estava morint de vellesa, fou sotmès a una alimentació basada en fruits de la lucutata. El resultat no es féu esperar: al cap d'un quants mesos, el vellíssim elefant havia recobrat el seu antic vigor i presentava totes les apariències de la primera joventut.

Nombrosos lloros del parc del príncep, ja molt vells i gairebé sense plomes, al cap d'unes setmanes d'ésser alimentats amb lucutata es transformaren en esplèndids ocells de vistsos plomatge.

Les persones velles que mengen lucutata senten que els retorna la joventut amb totes les seves característiques, fins amb totes les seves passions. Les arrugues els desapareixen, el cos corvat es redreça, i, tots, si són solters o vidus, volen tornar a casar-se.

Això sí que és una troballa! Potser que l'Ajuntament posés unes plantacions de lucutata a la Plaça de Catalunya? Coses més estranyes i menys útils ha fet!

Sobretot, que així la plaça serviria per alguna cosa.

Subtileza

Fa pocs dies, en un bell poblet català es celebrà un aplec popular. La festa sigué animada, acolorida; fou una festa amb tota la magnificència i l'alegria de la popularitat.

Al vespre hi hagué tocada de sardanes a la Plaça. Tothom hi acudí.

Hi anà també un conegut captaire del poble. Una parella de guàrdies civils el cridà:

—No es permet la mendicitat, aquí.

—Oh, no vinc pas a captar. Avui vinc com a particular.

—Ah, així, passet.

Als llegidors

Eh? Que els en sembla? No es queixaran pas!

La història, —que sembla d'En Folch i Torres, capità general dels «Pomells de Joventut»—d'una modisteta pobre, però honrada, que arribà a milionària; notícies de Molière al Japó; els que mengen lucutata i altres mil coses tan amenes i divertides con les citades.

Tira peixet, com es divertiran els llegidors de LA CAMPANA DE GRACIA!

- Què diuen?
- De política?
- De coses de casa nostra?
- No passa res!
- No passa res!

L'opinió que de Molière tenen els japonesos

Al Japó, país que creiem civilitzat, han estat prohibides les obres de Molière.

Segons el dictamen de la censura, Molière és un autor bolxevic, malgrat que, en el seu temps, el segle XVII, no existís el bolxevisme.

Heus ací els fonaments de tan pintoresca i absurda disposició:

"En les seves comèdies Molière fa burla de l'autoritat de pares i tutors.

En els conflictes de la vida de família sempre es posa de part de la joventut, posa els vells en ridícul i es pronúncia clarament per l'emancipació de les dones.

Es mostra irrespectuós amb les jerarquies socials, i els criats de les seves comèdies parlen sempre d'una manera irònica i gens respectuosa per a llurs amos.

Ridiculitza de manera cruel als metges, farmacèutics i filòsofs que representen la ciència oficial."

Al Japó, país que creiem civilitzat!...

Aquestes dones!

Aquestes dones, amb les seves extravagàncies, s'han proposat girar el món al revés i fer-nos tornar ximplers.

Mireu, si no, el que han fet a Viena. Un grup d'elles, en el que hi havia representació de totes les classes socials, i pertanyents—naturalment!—a un club feminista, ha dirigit una lletra al prefecte de policia M. Schobert, preguntant-li si podien usar públicament vestit d'home, sobretot pantalons.

Schobert ha contestat amb una comunicació de la que n'extractem els següents paragrafs:

"Les lleis austríaques no diuen res respecte a això. Per tant, les dones i les noies d'Austria poden sortir al carrer amb pantalons d'home, sempre que no s'oposin a tal desig els marits, els pares o els germans."

Amb aquesta benèvola resposta, han començat a sortir al carrer no poques senyores (?) vestides de "smoking", armilla, pantalon d'home, bastó i monocle.

La seva aparició ha determinat nombrosos escàndols, ja que la gent del poble, amb molt bon sentit, insulta aquestes dones ximplers, i s'ha donat el cas de què nombrosos manguers de la ciutat, fingint distracció, han dirigit contra elles les seves mangueres i les han deixat fetes una llàstima.

Per si això fos poc, el doctor Bernard Bauer ha publicat un fullet titulat "Comediantes o cocottes", en el qual afirma que el fet de què existeixin dones a les que agrada vestir-se d'home, és un símptoma de degeneració sexual.

En el proper número publicarem una interessantíssima informació de

ELS QUE VENEN I PRENEN COCAÏNA

deguda a la ploma del popular escriptor LLUÍS CAPDEVILA

Dignitat humana

Tots els matins el pobre empresonat es despertava en oir un sens fi de refillets que li emplenava l'estança d'una joia encomanadissa que mig alegrava i omplia l'ànima neta de tota maldat humana. Oh, quan li agraià la seva visita matinal! L'esguardava quan movia el seu gentil caparró nerviosament, llançant els refillets, estarrufant el plomatge com si quedés satisfet de la cantada, i empenia un vol seguit pels ulls de l'empresonat que amb les conques obertes l'esguardava fins que es perdia per l'espai amb el daurat raig de sol ixent i la blavor del cel.

Quan l'ocell havia marxat, per la pensa del pres passaven records que a voltes l'emplenaven de recança, a voltes d'un menyspreu profund que li cremava el fons de l'ànima com un sol de migdia d'agost.

Un dia, però, l'ocellet deixà de venir. Això condolgué visiblement al pres. Un pensament li creuà el cervell. Estaria agafat? Hauria caigut en un d'aquests paranyos vils, tan vils com els homes que gaudeixen posant-los?

Com si el fum de l'odi hagués pujat al seu cap, sentí un viu desig de llibertat per córrer cap a la Rambla, encarar-se amb aquells escarcellers i dir-los la vilesa i la inhumanitat de la seva obra, per escupir-los la cara, per obrir tot aquell eixam de gàbies i besar amb un bes de llibertat tota aquella munió de moixons que pateixen dins aquelles presons. Tot això voldria poder fer; mes, ben prompte es calmà, com a home bo sabé ésser raonable i profunditzà més la baixesa humana i es resignà amb la sort, que, encara que no molta, almenys, tenia la de no ésser orbe de l'ànima.

Josep Cervelló

El món és una bassa d'oli

Cada dia llegim que a la Societat de Nacions uns homes benemèrits i intrusos per tots quatre costats, es dediquen a pacificar aquest sac de gats que és el món.

Però cada dia ens escama més la tasca d'aquests homes de la Societat de Nacions. Ja no creiem amb ells, ja hi hem perdut la confiança.

Perquè, malgrat la tasca d'aquests homes —que ens sembla una comèdia més—, la pacificació del món és un mite.

I sino, que ho diguin els ianquis—els que tenen una estàtua de la llibertat il·luminant el món, per més escarni!—que han gravat el presupost amb 32.000.000 de lliures esterlines per a construir 3.000 hidroavions i aeroplans militars.

Si vivim en una bassa d'oli!

Els focs d'artifici

Nosaltres havem vist un castell de focs. Això en si, no té cap importància, ja ho sabem; però a nosaltres, portats de la nostra mania d'"articulades", tot seguit se'ns ha suggerit la idea de parlar-ne des d'aquestes columnes.

El castell de focs d'artifici que nosaltres hem vist, fou cremat en un poble d'alta muntanya, per la festa major. Era curiós veure com la mainada es mirava entre curiosos i espantada, aquella massa immensa que es destacava en mig la fosca de la nit. Ells, és clar, no sabien comprendre quina cosa era aquella que tanta basarda els feia i que ells no podien destriar al primer esguard.

De sobte, aquella silueta gegantina, comença a llançar llengües de foc, esqueixant sinistrament el vel solemne i màgic de la nit, en mig d'una tronada esbogerrada qu'efa tornar els ulls brillants i les galtes enceses de por, a la mainada que se'ls miren esfereïts i àdhuc a algunes persones ja majors, els hi fa un salt el cor a cada nova explosió.

I és que tenen això, els focs d'artifici! Es llancen a l'espai amb una fúria inusitada, i... i moren tot just perden la poca força que els hi dona l'artifici!...

I a l'endemà, a la claror clara i radiant del nou dia, la mainada volta amb miradetes de mofa i amb rialles burletes, aquell gran castell, que en mig de les tenebres de la nit semblava un monstre gegantí, i ara, a la claror del sol, veuen que no és res més que un castell de focs d'artifici!...

Narrador Català

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

Confusió lògica

Durant la guerra europea, fou detingut—aquí—un súbdit italià. Era un home jove i inspirat de desconfiança; era enginyer, la qual cosa el feia més sospitos. Es deia Giovanni da Logia Steccheti.

Tota la seva correspondència era revisada; rebia totes les lletres obertes amb els senyals d'haver estat estudiada.

Un dia rebé una lletra, en el sobre de la qual hi llegí: "Revisada per la censura eclesiàstica". Què volia dir això? Aviat ho sabé. El qui revisà la correspondència el cregué un francmaçó i el va prendre per Giovanni de la Logia Steccheti.

Maleït siguis or

Ets tu, metall envejat,
el causant de molts dolors,
i més d'un desesperat
t'haurà maleït cent cops.

A tots cega el teu color,
color de foc i de sang,
per tu, jamai en el món,
seran els homes germans.

No hi ha qui pugui humillar-te,
que ets tu el metall més bonic,
el que enveja des del ric
fins el més pobre captaire.

Per tu regna l'alegria,
tu ets sempre el rei del plaer...
ets tu qui ens dona la vida...
Mes... per tu es mata també!

Ets tu el torbador misteri,
per tu s'ofega l'amor,
per ser tu l'amo i senyor
de tot el nostre hemisferi.

No vull negar que el treball
per tu ha anat sempre creixent,
mes... tu l'has anat desfent,
orgullós i vil metall.

Tu, foll metall, no tens més
que el valor que t'han donat;
varen quedar-se encegats
i te'n donaren de més.

Aparta't! T'ho mano jo!...
Corruptor de la virtut,
que més d'una honra ha caigut
oïnt el teu màgic so.

Adéu, metall suïcida,
porta oberta a la presó;
faci Déu que a tu algun dia
tots t'aborreixin com jo!

Joan Alfaro Costa

Petits comentaris

Ja poden estar tranquils els simis. Llurs glàndules ja no són necessàries per a fer retenir i recobrar el vigor. Voronoff, pot dedicar-se a una altra especialitat, doncs, segons l'explorador anglès, baró Gager, al jardí del maharajah de Deshapur hi ha la planta prodigiosa coneguda amb el nom de lucutata. Els resultats no han pogut ésser més falaguers. Un elefant i un lloro vells, posats a règim, s'han rejevenit; amb els homes la prova ha donat els mateixos excel·lents resultats.

Es probable que temps a venir per a morir serà necessari apellar al suïcidi, doncs, trobada la planta meravellosa, la vida podrà perllongar-se indefinidament.

Com guaran els que esperen els milions de l'oncle, quan en les nostres terres ermes es planti la màgica planta del jardí del príncep indi.

Sembla que per fi Itàlia s'ha decidit a donar acolliment a Ricciotti Garibaldi. Això, fet de bon principi, li hauria evitat fer de jueu errant durant uns mesos, estalviant-li la vergonya de considerar-lo indesitjable arreu. A més, certes persones estan millor a casa seva que a l'altri.

A Nova Zelàndia, en un camp de futbol, a un jugador mut de naixença li ha tornat la parla. Si això passa a Lourdes o a qualsevol altre san-

EL SENYOR ESTEVE BOTIGUER

—Noi, hi ha molta crisi. Aviat m'hauré de menjar les peces de roba.

tuari de nomenada, el cas, miracle llavors, hauria tingut gran ressonància. Ara diran que Wanganui és molt lluny per a donar-li crèdit, i, en últim cas, que és molt corrent trencar-se el "tel" en un moment d'emoció.

Ves si ara els que negocien amb els miracles es conformaran a què els faci la competència una pilota de futbol!

Ni pensar-ho!
Quins "tits" els de la sotana!

QUI AGAFA L'ANGUILA PER LA
CUA I LA DONA PER LA PARAULA,
JA POT DIR QUE NO TE RES

Anècdota d'En Francesc Cambó

EN Francesc Cambó—no ho hem pas de dir-ho—ha aconseguit tota la seva alta posició i tot el seu immens prestigi universal al seu propi esforç. Fill d'una família pagesa de Besalú, des de ben jove en Francesc Cambó sentí que la vida rústega no l'atreia i volgué dedicar-se a les lleis i a la política. Abans de poder realitzar el seu somni—llavors en Cambó tenia dotze o tretze anys—, anà d'aprenent a un "colmado" del senyor Pérez Xifré, de Girona; la qüestió era fugir del camp.

Un dia, en Francesc Cambó vengué a una dona mitja lliura de mongetes dolentes. Al cap de poca estona, la dona les hi tornà. En Cambó va estar mitja hora predicant-li que les mongetes eren excel·lents, de la millor classe.

La dona, gens convençuda, però atabalada pel discurs de l'aprenent, li digué: —Vostè parla molt bé, i estic segura que per aquest camí arribarà a ministre. Però les mongetes són dolentes; me les quedo per no fer-lo parlar més.

Qui hauria dit a aquella pobra dona que les seves paraules eren una profecia?

Daudet està molt tranquil. Es dona la gran vida a Bèlgica, acompanyat de Delest, el qual sortí de la presó amb ell.

El dia 23 donà una conferència. Cal reconèixer que tot això té gràcia.

La casa "Ufa" impressiona en pel·lícula, la vida del mariscal Hindenburg, des de la seva infantesa fins ara. Això ha remogut gran escàndol a Alemanya.

Per què?
Volen dir que interessa a ningú veure la vida d'Hindenburg en pel·lícula?

Després d'aquella fracassada Conferència Tripartita per a reduir les forces navals, semblava que, almenys, no s'havien de construir més vaixells de guerra. Doncs, bé; Anglaterra, Estats Units i Japó en construeixen més.
Bonic, bonic de, debò!

El Govern ha autoritzat que en els matasegells s'hi posin anuncis patriòtics, d'aigües, platges, belleses naturals i especialment lloant la producció nacional. Resulta una cosa molt productiva. Als anuncis a les capses de llumins, s'hi afegeixen els dels matasegells.

Cal, això sí, que aquests anuncis estiguin redactats amb bona prosa—diu la nota.

Ja veiem els senyors de la Reial Acadèmia de la Llengua escrivint anuncis!

Hom protesta oficialment de la costum salvatge de llançar coses al rotllo durant la celebració de les curses de braus.

Volèu dir que no és més salvatge la cursa de braus, que no és prohibida?

El governador ha multat uns banyistes que es dedicaven a anar a visitar altres banyes.

S'han celebrat les noces d'argent del "Centre Industrial de Confecció i Pastisseria", de Barcelona.

Carai, ja fa vint-i-cinc anys que els llaminers estan agrupats, talment els conservadors o els socialistes.

Per causes alienes a
nostra voluntat, aquesta
setmana ens veiem privats
de publicar el fulletí de
Un tros de paper

Ll. R. C., J. B. S., E. V., J. R. i A. E. P.: Acceptats els vostres articles, que hem passat a la Direcció de "L'Esquella de la Torratxa". —J. J. C.: "Al marge d'un atricle" anirà, Cal, però, amic, que aprengueu gramàtica; altrament, ens veurem impossibilitats de publicar—vos res. —Ll. B. i V.: Hem rebut el vostre article destinat a informació. Per diversos, per molts motius, no el podem publicar.—Narrador català: Acceptat.—Kadafort: Massa llarg.—Titella: Publicarem la correspondència.—Jepet: El vostre article pot ferir a algú; val més no publicar-lo. J. C.: Un xic llarg, és veritat, però pel seu interès ho publicarem; potser conjuntament amb aquesta correspondència.—Un xerraire: La carta es publicarà segurament en aquest mateix número.—Titella: Acostumeu-vos a escriure a una sola cara de paper.

Impremta La Campana i L'Esquella : Oim, 8, Barcelona